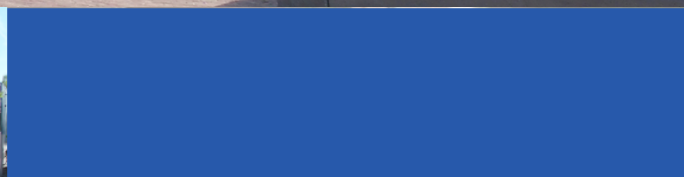

Gemeente **Heerde**

Paragraaf Financiering

→ www.heerde.nl

In deze paragraaf wordt de financieringsfunctie beschreven. De belangrijkste taak van de financieringsfunctie is om te zorgen voor voldoende liquide middelen zodat alle taken van de gemeente kunnen worden uitgevoerd. Het aantrekken van liquide middelen tegen zo gunstig mogelijke tarieven hoort ook bij deze functie. De liquiditeitsprognose die jaarlijks wordt opgesteld is hierbij een belangrijk hulpmiddel. Overtollige gelden worden verplicht afgestort naar 's Rijks schatkist; uitzettingen mogen wel plaatsvinden naar andere lokale overheden.

Conform artikel 18 lid 1 van de Financiële verordening gemeente Heerde 2023 conformeert het college zich bij de uitvoering van deze financieringsfunctie aan de richtlijnen en kaders zoals die opgenomen in de Wet fido en in het Treasurystatuut gemeente Heerde 2021. Gelet op deze kaders doet het college in deze paragraaf verslag van:

- De liquiditeitsontwikkeling;
- De kasgeldlimiet;
- De renterisiconorm;
- Het drempelbedrag schatkistbankieren;
- De liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte;
- De rentevisie;
- De rentekosten en -opbrengsten;
- Het renteschema.

Beleidskader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet zijn kaderstellend voor deze paragraaf. De Gemeentewet regelt de samenstelling, inrichting en bevoegdheid van het Gemeentebestuur. In de Wet fido staan de regels voor het financieringsbeleid voor gemeenten. De Wet hof moet ervoor zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot 3%.

Het gemeentelijk beleid is opgenomen in artikel 2 van het Treasurystatuut. Hierin staan de volgende doelstellingen beschreven:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Liquiditeitsontwikkeling

De bezittingen van de gemeente Heerde zijn afgedekt met eigen vermogen, voorzieningen en langlopende geldleningen. Over de langlopende geldleningen wordt jaarlijks afgelost; hierdoor daalt de hoogte ervan. De verwachting is dat er begin 2026 een nieuwe lening moet worden aangetrokken om het totaal van bezittingen af te dekken. In de begroting is rekening gehouden met 2,5% rentekosten voor deze toekomstige leningen (financieringstekort).

De BBV-richtlijnen dwingen een realistische renteraming af. Wanneer de werkelijke rentelasten meer dan 25% afwijken van de geraamde rentelasten dan is het verplicht om de producten hiervoor bij de rekening te corrigeren. Voor 2024 is dit heel goed zichtbaar

omdat er dit jaar mee rente-inkomsten zijn ontvangen dan dat er aan rentekosten is betaald. Er zijn daarom helemaal geen rentekosten aan de producten doorbelast.

Kasgeldlimiet

De rente onzekerheid voor de korte termijn wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Voor 2024 bedraagt deze limiet €4.838.000,- (8,5% van het begrotingstotaal). Het is niet toegestaan om voor langere tijd (> 2 achtereenvolgende kwartalen) deze limiet te overschrijden door 'rood' te staan of dit tekort af te dekken met kort vreemd geld (< 1 jaar). De oplossing is dan om een langlopende lening (> 1 jaar) af te sluiten (consolideren). Wanneer het overschrijden van de kasgeldlimiet van tijdelijke aard is dan mag van bovenstaande regel onderbouwd worden afgeweken mits de toezichthouder van de provincie hiervoor goedkeuring verleend.

Periode	Kasgeldlimiet	Gemiddelde netto vlottende schuld	Overschrijding / onderschrijding
1e kwartaal 2024	4.838	-35.384	40.222
2e kwartaal 2024	4.838	-34.901	39.739
3e kwartaal 2024	4.838	-34.403	39.241
4e kwartaal 2024	4.838	-27.677	32.515

Renterisiconorm

De rente onzekerheid voor de lange termijn wordt uitgedrukt in de renterisiconorm. Het percentage voor de renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Spreiding van de looptijd van de leningen en/of leningen afsluiten waarbij jaarlijks wordt afgelost verkleinen de kans op een overschrijding van de renterisiconorm.

	Renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	7.820.000	7.445.000	5.770.000	5.770.000
3	Renterisico (1+2)	7.820.000	7.445.000	5.770.000	5.770.000
4	Renterisiconorm	11.339.977	12.097.625	11.892.838	12.217.576
5a	Ruimte onder de renterisiconorm	3.519.977	4.652.625	6.122.838	6.447.576
5b	Overschrijding van de renterisiconorm	0	0	0	0
	Berekening renterisiconorm				
4a	Begrotingstotaal	56.699.884	60.488.123	59.464.191	61.087.878
4b	Percentage regeling	20	20	20	20
4	Renterisiconorm (4a*4b/100)	11.339.977	12.097.625	11.892.838	12.217.576

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de renterisiconorm de komende jaren niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Het is verplicht om overtollige liquide middelen over te hevelen naar Rijks schatkist (schatkistbankieren). Wel mag er een bedrag aan liquide middelen in 'eigen beheer' worden gehouden; het zogenaamde drempelbedrag. Dit drempelbedrag is een percentage van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van €1 miljoen. In onderstaand overzicht is te zien dat het drempelbedrag niet is overschreden in 2024.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2024					
(1)	Drempelbedrag	1.138.284	1.138.284	1.138.284	1.138.284
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	228.611	241.460	251.732	259.972
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	909.673	896.823	886.552	878.311
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.914.183			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.914.183			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1.138.284			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.574.958	21.972.889	23.159.350	23.917.456
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	228.611	241.460	251.732	259.972

Liquiditeitsprognose, banken en leningen

In 2023 zijn er 2 liquiditeitsprognoses opgesteld; een prognose op hoofdlijnen en een detailprognose. Deze prognoses geven een globale inschatting van de in- en uitstroom van liquide middelen (cashflow). Het is een belangrijk hulpmiddel voor het eventueel aantrekken en uitzetten van gelden (financieringsbehoefte).

De gemeente Heerde heeft met drie banken een relatie. De BNG (Bank voor Nederlandse Gemeenten) is de huisbank. Daarnaast heeft de gemeente een rekening bij de Rabobank en bij de ING-bank.

Het gebruik van contante geldmiddelen is beperkt tot de legeskas bij Burgerzaken.

Het saldo van de langlopende geldleningen die de gemeente Heerde heeft afgesloten is per 1 januari 2024 €66.695.000,-. Op deze leningen wordt jaarlijks lineair afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 0,87%.

Rentevisie en -kosten

Rentevisie kan kortweg worden omschreven als de toekomstverwachting over de renteontwikkeling, zowel op de geldmarkt (< 1 jaar) - als op de kapitaalmarkt (> 1 jaar). Hoe verder deze periode in de toekomst ligt, hoe moeilijker het is om hierover een voorspelling te doen. In 2023 was er nog sprake van een forse stijging van de rente; in 2024 is deze inmiddels gestabiliseerd, o.a. door de 4 renteverlagingen van ieder 0,25% die de Europese Centrale Bank heeft doorgevoerd. Ook voor 2025 worden verdere renteverlagingen verwacht. Voor 10-jaars leningen bedraagt de rentevergoeding op dit moment ruim 3%.

Gemeenten (en dus ook de gemeente Heerde), hebben regelmatig behoefte aan geld. Dit houdt verband met de voor de gemeenten geldende financiële richtlijnen waarbij de lasten van de investeringsuitgaven worden gespreid over de jaren waarin de investering wordt afgeschreven. De geldstroom heeft hierdoor pieken en dalen terwijl de exploitatie veel gelijkmatiger verloopt. Hierdoor is het noodzakelijk om investeringen te financieren (=er geldmiddelen voor ter beschikking te krijgen). Daarnaast is er soms een financieringsbehoefte omdat er een tekort ontstaat in de rekening van baten en lasten;

bijvoorbeeld doordat de lopende inkomsten achterblijven bij de uitgaven. Om in de financieringsbehoefte te voorzien kunnen er interne financieringsmiddelen (reserves) en externe financieringsmiddelen (leningen/rekening-courant krediet) worden ingezet. Door het inzetten van externe financieringsmiddelen (vreemd vermogen) ontstaan er rentekosten.

De rentekosten over het lang vreemd vermogen bedroegen voor 2024 €577.000,-. Door het forse financieringsoverschot én de relatief hoge rentevergoeding over het openstaande banksaldo, is er in totaliteit €1.211.000,- aan rente-inkomsten ontvangen. Per saldo is er dus een financieel rentevoordeel van €634.000,- behaald. Hierdoor zijn er geen rentekosten naar de producten doorberekend. Ook voor het jaar 2025 wordt er nog rente ontvangen over het openstaande banksaldo alhoewel dit door grote investeringsuitgaven en een dalende rentevergoeding behoorlijk lager zal zijn. Op de overige uitzettingen (totaal €637.000,-) is eveneens een totaalbedrag van €151.000,- aan rente en dividend ontvangen.

Renteschema

Conform de BBV-richtlijnen is onderstaand renteschema opgenomen. Dit schema geeft inzicht in de geraamde rentekosten van de gemeente Heerde en de toerekening ervan. Aangezien de rente-inkomsten hoger waren dan de rentekosten is er geen rente naar de diverse producten/taakvelden toegerekend.

<u>Renteschema 2024</u>			
a1. Rentelasten over het lang vreemd vermogen		€ 576.216	
a2. Rentelasten over het financieringstekort (2,00%)		€ -	
b. Externe rentebaten		€ -1.528.561	
Totaal door te rekenen externe rente		€ -952.345	
c1. Rentelasten doorberekend aan Grondexploitatie	€ -		
c2. Rentelasten van projectfinanciering	€ -		
		€ -	
Door te rekenen externe rente aan de programma's (taakvelden)		€ -952.345	
d1. Rente over eigen vermogen	€ -		
d2. Rente over voorzieningen	€ -		
Door te rekenen interne rente aan de programma's (taakvelden)		€ -	
Totaal door te rekenen rente aan de programma's (taakvelden)			€ -952.345
e. Toegerekende rente aan de programma's (taakvelden) (renteomslag)			€ -6.842
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ -945.503